

Inkludering och exkludering av frivilliga vid krishantering

Roine Johansson, RCR
Erna Danielsson, RCR

Vid räddningsinsatsens gränser

- De yttre gränserna: oklara och genomsläppliga
 - Mest oklart: de frivilligas roll
- Frågeställning: Vilka tillåts och vilka tillåts inte delta i räddningsinsatsen?
- Empiri: Skogsbranden i Västmanland 2016
- Metod: Intervjuer (individuella och parvis)

Frivilliga: en heterogen skara

- Organiserade frivilliga, medlemmar i
 - frivilliga insatsorganisationer (t.ex. FRG, hemvärnet, RK)
 - utvidgade organisationer ('extending organizations') (t.ex. restauranger, matvarukedjor, åkerier, lantbruk)
- Medlemmar i emergenta grupper
 - IRL (uppstår och "organiseras" under krisen)
 - Online (t.ex. Facebook-grupper)
- Individuella icke-organiserade frivilliga ("spontanfrivilliga")

Strategier för gränshantering

- Inkludering
 - Att bli inbjuden (utlarmad) (frivilliga insatsorganisationer)
Olika nivåer av inbjudan (sitta med i staben)
 - Att ta initiativ för att bli insläppt (utvidgade organisationer eller spontanfrivilliga)
 - Att skapa sin egen väg in (digital frivillighet; Facebook-grupper)
- Exkludering
 - Formella "grindvakter" (råkar främst spontanfrivilliga ut för)
 - Informella "grindvakter" (råkar främst spontanfrivilliga ut för)
- Dynamiken
 - Vikten av tajming (lätt bli ignorerad i början)
 - Situationen kan förändras över tid (ofta pga. bättre organisering)

Slutsatser

- Frivilliga blir inkluderade eller exkluderade av *andra* frivilliga
- Ju högre grad av organisering desto lättare att få vara med
- Krishantering är dynamisk: inklusions- och exklusionsprocesser är ofta beroende av tajming